

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001447

Державний реєстраційний номер: 0123U100771

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідити когнітивні та нейропсихологічні порушення у внутрішньо переміщених пацієнтів із хворобою Паркінсона для оптимізації їх комплексної патогенетичної терапії

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут геронтології імені Д. Ф. Чеботарьова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01897908

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 67, м. Київ, 04114, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444304042

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, буд. 12, м. Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 11101.700
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Дослідити когнітивні та нейропсихологічні порушення у внутрішньо переміщених пацієнтів із хворобою Паркінсона для оптимізації їх комплексної патогенетичної терапії

Назва роботи англійською:

To investigate cognitive and neuropsychological disorders in internally displaced patients with Parkinson's disease in order to optimize their complex pathogenetic therapy

Реферат українською:

Встановлено, що результатом тривалого стресу, зумовленого війною, є розвиток різноманітних психоемоційних порушень, зокрема, тривожних і депресивних станів, посттравматичного стресового розладу. Порівняно із контрольною групою осіб літнього віку, які під час війни безвиїзно перебували у межах Київської області, внутрішньо переміщені пацієнти із ХП мали статистично значущо вищі рівні ситуативної тривожності і депресії, достовірно вищий ризик розвитку ПТСР. Вперше проведено дослідження морфо-функціональної характеристики і оцінка мітохондріальної дисфункції на різних стадіях клінічного перебігу хвороби Паркінсона у хворих з когнітивними порушеннями. Вперше показано прогностичну значущість маркерів оксидативного стресу для передбачення і оцінки ефективності комплексного лікування ХП, виявлені потенційні маркери індукції мітофагії, що веде до зростання оксидативного стресу. Отримані результати досліджень структурно-функціональних і нейрофізіологічних особливостей інтегративної діяльності мозку при ХП дають можливість комплексної оцінки вираженості ПТСР, пов'язаного з війною та перспективи оптимізації патогенетичної терапії захворювання у цієї категорії пацієнтів. Враховуючи виявлені комплексні залежності між маркерами оксидативного стресу та ефективністю терапії ХП, дослідження цих маркерів покращить оцінку ефективності лікування та дозволить ефективніше впроваджувати персоналізований підхід. Вперше показано ефективність застосування нейропротектора EGb 761 в комплексному патогенетичному лікуванні ХП на усіх стадіях захворювання.

Реферат англійською:

It has been established that the result of prolonged stress caused by the war is the development of various psychoemotional disorders, in particular, anxiety and depressive states, post-traumatic stress disorder. Compared with the control group of elderly people who were permanently resident in the Kyiv region during the war, internally displaced patients with PD had statistically significantly higher levels of situational anxiety and depression, and a significantly higher risk of developing PTSD. For the first time, a study of the morpho-functional characteristics and assessment of mitochondrial dysfunction at different stages of the clinical course of Parkinson's disease in patients with cognitive disorders was conducted. For the first time, the prognostic significance of oxidative stress markers for predicting and assessing the effectiveness of complex treatment of PD was shown, and potential markers of mitophagy induction, which leads to an increase in oxidative stress, were identified. The obtained results of research on the structural-functional and neurophysiological features of the integrative activity of the brain in CP allow for a comprehensive assessment of the severity of PTSD associated with war and the prospects for optimizing pathogenetic therapy of the disease in this category of patients. Considering the identified complex dependencies between markers of oxidative stress and the effectiveness of CP therapy, the study of these markers will improve the assessment of treatment effectiveness and allow for a more effective implementation of a personalized approach. The effectiveness of the use of the neuroprotector EGb 761 in the complex pathogenetic treatment of CP at all stages of the disease has been shown for the first time.

Індекс УДК: 616.8, 616.89; 615.851, 616.858:616.89-008.46:612.26

Коди тематичних рубрик: 76.29.51, 76.29.52

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Карабань Ірина Миколаївна

Науковий ступінь: д. мед. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Метод корекції когнітивних порушень у пацієнтів з хворобою Паркінсона середнього та похилого віку за допомогою застосування нейропротекторного препарату EGb761original (ТЕБОКАН)

Назва НТП англійською: Method for correcting cognitive impairment in middle-aged and elderly patients with Parkinson's disease using the neuroprotective drug EGb761original (TEBOKAN)

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (поліпшення діагностики та лікування хворих)

Галузь застосування: 73.10.1 Дослідження і розробки в галузі природничих наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Курсовий прийом EGb761original сприяє позитивній динаміці психічних процесів у вигляді покращення орієнтації в просторі та часі, концентрації уваги та запам'ятовування, підвищення мотивації і ініціації до дії, в поєднанні з активацією процесу довільного контролю за якістю рухової активності. Це підтверджується результатами динамічного нейропсихологічного тестування з використанням шкал MMSE, MoCA, FAB, UPDRS -III (motor activity), часу сенсомоторної реакції. Використання EGb761original в комплексній терапії хвороби Паркінсона дозволяє покращити стан нейрокогнітивних функцій на 21-24%, якість життя на 19-22%. Перевагами нововведення є висока ефективність лікування препаратом EGb761original в комплексній патогенетичній терапії хворих на хворобу Паркінсона середнього та похилого віку, що дозволяє покращити стан нейрокогнітивних функцій на 26% і якість життя на 22%, в порівнянні з контролем, коли пацієнти з хворобою Паркінсона і когнітивними порушеннями приймали тільки базову терапію. Особливістю лікування препаратом EGb761original є легкість та доступність у використанні в стаціонарних та амбулаторних умовах.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Інше (Нововведення дає можливість покращити на 26% стан нейрокогнітивних функцій при різному ступеню їх порушень у хворих на хворобу Паркінсона, покращити якість їх життя на 22% при незначних економічних затратах.)

Вплив НТП на довкілля: Не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 10.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: науково-дослідні установи

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.: 11107

Права, що надаються інвестору після завершення роботи: Спільні права на НТП

Наявність бізнес-плану: Ні

Техніко-економічне обґрунтування: Так

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:10

Очікуваний термін окупності (років): 5

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Метод цитохімічної діагностики мітохондріальної дисфункції та прогнозу перебігу хвороби Паркінсона

Назва НТП англійською: Method of cytochemical diagnosis of mitochondrial dysfunction and prognosis of Parkinson's disease

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (поліпшення діагностики та лікування хворих)

Галузь застосування: 73.10.1 Дослідження і розробки в галузі природничих наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Пропонується спосіб вивчення функціонального стану мембранних структур мітохондрій та їх ферментативну функції методом цитохімічних досліджень лімфоцитів у пацієнтів із хворобою Паркінсона для оцінки прогнозу перебігу захворювання, в патогенезі якого ключову роль грає мітохондріальна дисфункція. Проведені цитохімічні дослідження циркулюючих у крові лімфоцитів, вперше показали морфологічну структуру формування та розвитку мітохондріальної дисфункції у пацієнтів із ХП, її зв'язок із клінічною симптоматикою захворювання, що дає можливість розглядати цей індикатор в якості біомаркера стадійності розвитку захворювання, оцінки результатів патогенетичної терапії і його прогноз. Створення нового методу діагностики, який дозволяє виділити контингент пацієнтів, які потребують подальшої оцінки мітохондріальної дисфункції для визначення прогнозу хвороби Паркінсона та можливості призначення ефективності протипаркінсонічної терапії, що сприятиме покращенню якості життя хворих.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих, Інше (Перевагами запропонованого способу є можливість раннього і пролонгованого скринінгу перебігу захворювання і резервів функціональної активності мітохондріальної ланки в прогнозі ХП при незначних економічних затратах. Не потребує додаткового фінансування.)

Вплив НТП на довкілля: Не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 10.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: науково-дослідні установи

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.: 11107

Права, що надаються інвестору після завершення роботи: Спільні права на НТП

Наявність бізнес-плану: Ні

Техніко-економічне обґрунтування: Так

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:10

Очікуваний термін окупності (років): 5

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Interplay of oxidative stress and mitochondrial dysfunction in Alzheimer's and Parkinson's Diseases: mechanisms and treatment strategies / I.M. Mankovska, O.O. Klymenko, O.O. Gonchar, I.M. Karaban // Neurophysiology. - 2025. - <https://doi.org/10.1007/s11062-025-09958-w>
2. Statistical characteristics of electromyogram in the diagnostics of Parkinson's disease / Karaban I., Khodakovska M., Tolstun D. Statistical characteristics of electromyogram in the diagnostics of Parkinson's disease // Ageing and Longevity. - 2025. - № 6 (3). - P. 185 - 193. <https://doi.org/10.47855/jal9020-2025-3-2>
3. Histogram analysis of Diffusion Tensor Imaging Data in Patients with Parkinson's Disease and Early Cognitive Decline / I.Karaban', Z.Rozhkova // Brain Research. - 2025.
4. 1H MRS Comparative Study of Cerebral Metabolism in Patients with Alzheimer's Disease (AD), Parkinson's Disease (PD), Mild Cognitive impairment (MCI), and Elderly Subjects with Normal Cognitive Functions / I.Karaban', V.Kholin, Z.Rozhkova. // 4-th Edition of Neurology World Conference (NWC-2025), September 5-7, 2025, Boston, Massachusetts, USA, has been approved by the scientific committee as scientific presentation.
5. Танцювально-рухова терапія в комплексному реабілітаційному лікуванні пацієнтів із хворобою Паркінсона / I.M. Карабань, І.Б. Пепеніна, Н.В. Карасевич, М.А. Ходаковська, Н.О. Мельник, С.А. Крижановський // НЕЙРОNews. - 2024. - № 1. - С. 10-14.
6. Cognitive disorders in Parkinson's disease / V. Kholin, I. Karaban, S. Kryzhanovsky, N. Karasevich, N. Melnik, M. Khodakovska, Shershanova, N. Movchun // Aging and Longevity. - 2024, Vol. 5, N 2. - P. 51-59.
7. Features of the mitochondrial dysfunction development in Parkinson's disease, drug correction ultrastructural disorder possibilities / K.V. Rosova, O.O. Gonchar, I.M. Karaban, N.V. Karasevich, M.A. Khodakovska, N.O. Melnik // Міжнар. неврологіч. журнал. - 2024. - № 6. - С. 297 - 304.
8. Hippocampal neurochemistry and microstructure in patients with Mild Cognitive Impairment (MCI) and early Alzheimer's Disease (AD): MRS and DTI study: Final presentation format: EPOS Radiologist (scientific) / V. Kholin, Z. Rozhkova, I. Karaban' // European Society of Radiology Congress, ECR 2024, Feb 28 - 3, 2024, Vienna, Austria. Abstract number: 11744.
9. Формування ультраструктурних адаптивних реакцій у тканинах організму при експериментальному паркінсонізмі / Ю.В. Путій, О.Л. Фучко, Н.М. Ващенко, К. В. Розова// Фізіол. журн. 2023; 69 (3): 74-82. DOI: <https://doi.org/10.15407/fz69.03.074>
10. Розова К.В. Експериментальний паркінсонізм та деякі адаптивні реакції у тканині головного мозку / Розова К.В., Ващенко Н.М. // Фізіол. журн., 2024; 70 (5, додаток): 88-89.
11. Введення в гліологію і гліопатологію / Макаренко А.Н., Квітницька-РижоваТ.Ю., Луговської С.П., Михальський С.А. - К., Пропапір, 2024, 164 с.
12. Belykova M.V. Melatonin and neurodegeneration (analytical literature review) / Belykova M.V., Rozova K.V., Vashchenko N.M. // Bulletin of problems in biology and medicine. 2025; 2: 8-18. DOI:10.29254/2977-4214-2025-2-177-8-18
13. Вплив війни на біологічний вік і темп старіння фізіологічних систем у цивільних українців / Шатило В. Б., Писарук А. В., Асанов Е. О., Наскалова С. С., Бондаренко О. В., Мехова Л. В. // Фізіологічний журнал, 2025, Т. 71, №3. С. 3-11 DOI:10.15407/fz71.03.003

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Маньковський Борис Микитович

д.мед.н., 14.01.14

Перелік осіб-виконавців

Барсуков Олексій Олександрович

(к. б. н.)

Бондаренко Олена Володимирівна

(к. мед. н.)

Заєць Ірина В.

Карасевич Ніна Василівна

(к. мед. н.)

Квітницька-Рижова Тетяна Юріївна

(д.б.н., професор, 03.00.11)

Клименко Павло Павлович

(к. б. н., пров.н.с.)

Кошель Наталія Михайлівна

(к. б. н.)

Красненков Дмитро Сергійович

(к. б. н.)

Луговський Сергій Павлович

(д. мед. н., с.н.с., 14.02.01)

Мідловець Костянтин Костянтинович

(молодший науковий співробітник)

Наскалова Світлана Сергіївна

(к. мед. н.)

Папуріна Тетяна Борисівна

(науковий співробітник)

Писарук Анатолій Васильович

(д. мед. н., с.н.с., 14.03.03)

Приятель Ольга Андріївна

Рожкова Зінаїда Залманівна

(к. ф.-м. н.)

Розова Катерина Всеволодівна

(д.б.н., пров.н.с., 03.00.13)

Шатило Валерій Броніславович

(д.мед.н., професор, 14.03.03)

Відповідальний за підготовку

Мовчун Наталія Олександрівна

облікових документів

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна